

Sygn. akt III AUa 1075/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Iwona Szybka

Sędziowie: SSA Jacek Zajączkowski

SSA Beata Michalska (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Małgorzata Matusiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2017 r. w Ł.

sprawy **K. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w Ł.**

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu

na skutek apelacji K. M.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 25 maja 2016 r. sygn. akt VIII U 1289/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od K. M. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w Ł. kwotę 900 (dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt III AUa 1075/16

UZASADNIENIE

K. M. odwołała się w dniu 21 kwietnia 2015r. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w Ł. z 17 marca 2015 r. stwierdzającej, że odwołująca się nie podlega od dnia 21 lipca 2014r. do 22 stycznia 2015 r. obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej.

Odwołująca się m.in. podniosła, że prowadziła faktycznie działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, będącą ważnym tytułem ubezpieczenia na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 4 s.u.s. Wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że podlega ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą oraz zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z 25 maja 2016r., w sprawie VIII U 1289/15, Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Rozstrzygnięcie zapadło po następujących ustaleniach faktycznych i prawnych:

K. M. zgłosiła prowadzenie działalności gospodarczej w dniu 21 lipca 2014 r. pod nazwą (...) K. M. z siedzibą w Ł. w zakresie sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. Następnie zawiesiła tę działalność w dniu 23 stycznia 2015 r. Bezpośrednio przed zarejestrowaniem spornej działalności (do 25 maja 2014r.) przebywała na zasiłku macierzyńskim z tytułu zatrudnienia jako pracownik w okresie od 1 listopada 2012r. do 30 czerwca 2013r. Odwołująca dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od 21 lipca 2014 r. W deklaracjach rozliczeniowych rozliczyła za siebie składki z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej za miesiąc lipiec 2014 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 504 zł proporcjonalnie tj. w kwocie 178,84 zł, za miesiące sierpień i wrzesień 2014 r. od podstawy wymiaru składek w wysokości 2.000 zł, a za miesiąc listopad 2014 r. - w kwocie 504 zł. Zakładając działalność gospodarczą była w zaawansowanej ciąży. Miała zajmować się sprzedażą internetową rajstop, które miała kupować po około 4 zł, a sprzedawać po 10 zł. Kupowała rajstopy dziecięce w firmie (...) w okresie od sierpnia 2014 r. do grudnia 2014 r. Odbioru towaru dokonywała osobiście. Świadek K. B., która jednorazowo dokonała zakupu rajstop od K. M. , jest jej znajomą z okresu studiów. Ubezpieczona przez jakiś czas mieszkała u świadka. Grupa (...) Spółka z o.o. wystawiła faktury za usługi pośrednictwa nabywcy (...) K. M. za sierpień 2014 r. na kwotę 4,50 zł, za wrzesień 2014 r. na kwotę 34,39 zł, za październik 2014 r. na kwotę 26,29 zł, za listopad 2014 r. na kwotę 0,00 zł. W dniu 27 listopada 2014 r. K. M. urodziła córkę. Ubezpieczona z powodu osiągnięcia niskich dochodów z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie płaciła podatków.

Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom odwołującej co do tego, że zarejestrowała działalność gospodarczą po to, aby faktycznie ją prowadzić we własnym imieniu, gdyż jej zeznania nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Zdaniem Sądu niewiarygodne jest to, że dokonywała sprzedaży w ramach prowadzonej działalności przez portal (...), bowiem nie przedstawiła w toku postępowania żadnych dowodów wykonania charakterystycznych czynności z punktu widzenia profilu prowadzonej działalności (internetowa sprzedaż produktów). Skuteczna sprzedaż internetowa wymaga przedstawienia oferty potencjalnym klientom, co wiąże się z podjęciem konkretnych działań, na którą to okoliczność odwołująca przedstawiła jedynie dowody wewnętrzne KP i jedną fakturą, na dokonanie sprzedaży towarów znajomej.

O tym, że działalność została zarejestrowana jedynie po to, aby odwołująca mogła uzyskać tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, zdaniem Sądu, świadczy, że zdecydowała się na rejestrację działalności, będąc w zaawansowanej ciąży tj. w dniu 21 lipca 2014 r. , a rozmiar działań, jakie podjęła po zarejestrowaniu działalności, nie dawał podstaw do założenia, iż osiągnie przychód uzasadniający uiszczenie składek od zadeklarowanej podstawy wymiaru składek. Skarżąca znając planowaną datę porodu, była świadoma, że ciężar opłacania składki poniesie przez bardzo krótki czas, bo jedynie do momentu urodzenia dziecka, a później będzie mogła skorzystać z świadczeń w związku z macierzyństwem. Nie sposób też nie zauważyć, że do czasu rejestracji działalności gospodarczej nie osiągała przychodów i nie była czynna zawodowo, nieracjonalnym zatem wydaje się podjęcie przez nią wymagającej znacznego zaangażowania działalności zawodowej tuż przed urodzeniem dziecka. Sąd odmówił także wiary zeznaniom świadka K. B. co do faktu, że dokonała ona zakupu od ubezpieczonej towarów w ramach prowadzonej przez ubezpieczoną działalności gospodarczej. W ocenie Sądu Okręgowego, brak jest przekonujących dowodów na to, że odwołująca rzeczywiście oprócz spełnienia formalnych wymagań zamierzała prowadzić działalność gospodarczą i że faktycznie od dnia 21 lipca 2014 r. zajmowała się internetową sprzedażą we własnym imieniu.

W uzasadnieniu stanu prawnego przywołano m.in. art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1, art. 8 ust. 6 pkt 1 , art. 13 pkt 4, art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 121).

Nadto Sąd (...) instancji powołał art.2 ustawy z dnia 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z póź. zm.) , zgodnie z którym działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. W

orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są: 1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. (...) UK 95/05). W ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia 30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przegląd Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W ocenie Sądu Okręgowego, z poczynionych ustaleń faktycznych wynika, że działania podjęte przez odwołującą miały jedynie na celu upozorowanie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Skarżąca przedstawiła bowiem jedynie dowód zakupu rajstop i materiałów biurowych, jedną fakturę dokonania sprzedaży oraz dowody wewnętrzne sprzedaży, przy czym nie przedstawiła żadnych wydruków z portalu internetowego, za pośrednictwem którego miało dojść do sprzedaży wskazujących na zamieszczenie przez nią oferty handlowej, ani nie uwiarygodniła tej okoliczności zeznaniami świadków. W ocenie Sądu ubezpieczona nigdy faktycznie nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej we własnym imieniu, zarejestrowała ją dopiero będąc w zaawansowanej ciąży i nie podjęła żadnych realnych i efektywnych działań, aby prowadzić działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży internetowej. W rezultacie tych ustaleń i rozważań Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie. W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Powyższy wyrok w całości zaskarżyła odwołująca się, reprezentowana przez fachowego pełnomocnika, zarzucając:

- naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.: art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, którą Sąd I instancji przeprowadził z pominięciem wszechstronnego rozważenia całego zebranego materiału dowodowego, a która doprowadziła do oczywiście błędnych ustaleń faktycznych jakoby ubezpieczona nigdy faktycznie nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej we własnym imieniu, a zgłoszenia prowadzenia działalności gospodarczej dokonała dla pozorów, zwłaszcza w zakresie, w jakim: - zaskarżony wyrok przyjmuje, że niewiarygodnym jest to, że ubezpieczona dokonywała sprzedaży w ramach działalności prowadzonej przez portal (...), albowiem rzekomo nie przedstawiła żadnych dowodów charakterystycznych czynności w zakresie internetowej sprzedaży produktów, potwierdzeń wpłat od nabywców, wydruków z portalu internetowego czy przedstawienia oferty nabywcom podczas, gdy w zebranych materiale znajdują się zarówno potwierdzenia wpłat od nabywców z systemu płatności elektronicznych (...) w ramach portalu (...) (k. 17), zestawienie ponad 150 operacji wystawienia produktów w portalu (...) (k. 14-16), wydruk strony internetowej sklepu ubezpieczonej na portalu (...) (k. 18), wydruk strony internetowej (...) ubezpieczonej (k. 19-21) oraz podatkowa książka przychodów i rozchodów (k.22-30), które to dowody Sąd I instancji pominął w toku wyrokowania; - błędnie przyjmuje, że Grupa (...) Spółka z o.o. wystawiła dla ubezpieczonej fakturę VAT za usługi pośrednictwa za listopad 2014 r. na kwotę 0.00 zł, które to ustalenie jest oczywiście sprzeczne z treścią faktury, z której wynika, że kwota prowizji brutto za listopad 2014 r. wyniosła 22,97 zł, zaś jedynie rozliczenie salda i kwota do wpłaty wyniosła 0 zł; - błędnie przyjmuje, że ubezpieczona nie osiągała przychodów i nie była czynna zawodowo do czasu rejestracji działalności gospodarczej, które to ustalenie jest oczywiście sprzeczne z zebraniem materiałem dowodowym, w tym z tą częścią zeznań odwołującej, której Sąd nie odmówił wiarygodności, a z których wynika, że przed podjęciem działalności gospodarczej pracowała jako sprzedawca; - odmówił wiary zeznaniom świadka K. B. co do faktu, że dokonała ona zakupu od ubezpieczonej towarów w ramach prowadzonej działalności gospodarczej bez jakiegokolwiek wskazania przyczyn takiej oceny dowodu, w sytuacji, gdy zeznania K. B. korespondowały nie tylko z zeznaniami strony, ale również dokumentami księgowymi, jak faktury VAT i podatkowa księga przychodów i rozchodów; - zaskarżony wyrok odmówił wiary zeznaniom odwołującej co do tego, że zarejestrowała działalność gospodarczą po to, aby faktycznie ją prowadzić we własnym imieniu, co rzekomo nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym w postaci dokumentów, podczas gdy wszystkie zebrane dokumenty (księgi

rachunkowe, faktury zakupu towarów, faktury za pośrednictwo w sprzedaży wystawione przez portal (...), wydruki stron sklepu www oraz sklepu (...), potwierdzenia wpłat ze sprzedaży w portalu (...) od pośrednika PayU, zestawienia transakcji na (...)), jak i dowody z zeznań świadków M. Z. (1) i K. B. tę okoliczność potwierdzają; - art. 316 § 1 k.p.c. poprzez wydanie zaskarżonego wyroku z pominięciem stanu rzeczy istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy, w szczególności dowodów z dokumentów, które Sąd (...) instancji zgromadził, lecz pominął przy wyrokowaniu;

- naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy, tj.: art 2a ustawy o s.u.s. poprzez nierówne traktowanie ubezpieczonej poprzez odmowę udzielenia jej ochrony ubezpieczeniowej z tego powodu, że rozpoczęła działalność gospodarczą będąc w ciąży; niewłaściwe zastosowanie art. 83 k.c. i przyjęcie, że zgłoszenie rozpoczęcia działalności gospodarczej przez ubezpieczoną było czynnością pozorną wskutek błędnego ustalenia, że ubezpieczona nigdy nie podjęła działalności gospodarczej; art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust 6 pkt 1, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt. 4 s.u.s. poprzez ich niewłaściwe niezastosowanie w sytuacji, gdy ubezpieczona podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

W ocenie apelującej, dowodami potwierdzającymi faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej są: potwierdzenie wpłat ze sprzedaży w portalu (...) na konto ubezpieczonej wystawione przez pośrednika płatności internetowej PayU (k. 17), obszernie zestawienie ponad 150 operacji wystawienia towarów w jej sklepie (k. 14-16), wydruk strony sklepu ubezpieczonej na portalu (...), jak i wydruk strony internetowej ((...)) sklepu skarżącej. Nadto nielogicznym jest kwestionowanie prowadzenia sprzedaży internetowej za pośrednictwem portalu (...), skoro jednocześnie zaskarżony wyrok ustala, że Grupa (...) sp. z.o.o. wystawiała ubezpieczonej faktury VAT za usługi pośrednictwa. Nie sposób racjonalnie wytłumaczyć, dlaczego zaskarżony wyrok kwestionuje dokonywanie sprzedaży internetowej przez ubezpieczonej, jeżeli jednocześnie ustala, że nabywała ona towar od hurtownika (M. Z. (1)), a portal (...) wystawiał skarżącej faktury za pośrednictwo w sprzedaży internetowej. Zaskarżony wyrok w ogóle nie wyjaśnia, dlaczego odmówił w tym zakresie zeznaniom świadka. Tymczasem zeznania te pozostają nie tylko w zgodzie z wyjaśnieniami strony, dokumentami (faktura VAT) ale i ustaleniami faktycznymi Sądu, z których wynika, że K. B. dokonała jednorazowo zakupu rajstop od skarżącej (str. 5 drugi akapit od dołu). W ramach działalności gospodarczej ubezpieczona utrzymywała kontakty handlowe z dostawcą rajstop (...) Sp. z o.o., i pracującą tam M. Z. (2) oraz prowadzącą własną działalność gospodarczą K. B., której ubezpieczona sprzedawała część towaru. Rozpoczęcie działalności przez ubezpieczoną i jej prowadzenie nie ograniczało się zatem jedynie do wpisu do rejestru przedsiębiorców, lecz wiązało się z szeregiem czynności i transakcji gospodarczych, mających na celu rozwój założonego przedsiębiorstwa i osiągnięcie dochodu. W ocenie apelującej, przyjęcie, że podjęcie działalności gospodarczej w ciąży świadczy o zamiarze świadomego osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych stanowi naruszenie art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i zasady równego traktowania i niedyskryminowania ubezpieczonych. Nie może mieć zastosowania art. 83 k.c., gdyż dotyczy pozorności przy złożeniu oświadczenia woli w stosunkach cywilnoprawnych, a zgłoszenie do ubezpieczenia jest czynnością z zakresu prawa administracyjnego, do której nie znajdują zastosowania przepisy kodeksu cywilnego o wadach oświadczeń woli.

W konkluzji apelująca wniosła o zmianę wyroku poprzez zmianę zaskarżonej decyzji polegającą na stwierdzeniu, że jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu, a także dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 21 lipca 2014 r., zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Przedmiotem sporu była kwestia podlegania K. M. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej począwszy od 21 lipca 2014r. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t.: Dz.U. z 2016r., poz. 963), obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. W myśl art. 8 ust. 6 pkt 1, za

osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 11 ust. 2 dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 5. Natomiast art. 12 ust.1 ww. ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. Zgodnie zaś z art. 13 pkt 4 obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Istota sprawy sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczona od 21 lipca 2014r. rzeczywiście prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą i tym samym podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu. Słusznie wskazał Sąd Okręgowy, że aby to rozstrzygnąć, należy przesądzić, czy podjęte przez nią niespornie od ww. daty czynności w ramach zgłoszonej formalnie do ewidencji działalności gospodarczej spełniają przesłanki działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z 2 lipca 2004r. o swobodzie działalności gospodarczej (j.t.: Dz.U. z 2015r., poz.111). Zgodnie z art. 2 ww. ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 grudnia 1991 r. (III CZP 117/91, OSNCP 1992, Nr 5, poz. 65), wskazał specyficzne cechy działalności gospodarczej, tj.: zawodowy, a więc stały charakter, związaną z nią powtarzalność podejmowanych działań, podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania, uczestnictwo w obrocie gospodarczym. Właściwości cechujące działalność gospodarczą, które powinny występować łącznie to działanie stałe, nieamatorskie i nieokazjonalne, z elementem organizacji, planowania i zawodowości rozumianej jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 40/91, OSNC 1992/2/17, lex numer 3682, tak również "Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz", red. B. Gudowska J. Strusińska-Żukowska, C.H. Beck, Warszawa 2011).

W judykaturze i piśmiennictwie utrwalony jest pogląd, że obowiązkowe ubezpieczenie społeczne osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z rzeczywistego prowadzenia tej działalności, a zatem o wyłączeniu z tego ubezpieczenia, decyduje jej faktyczne nieprowadzenie. Natomiast kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają pewne znaczenie w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Przepis art. 13 pkt 4 ustawy systemowej jednoznacznie kładzie nacisk na rozpoczęcie wykonywania pozarolniczej działalności i zaprzestanie wykonywania tej działalności, a nie na moment dokonania w ewidencji działalności gospodarczej stosownego wpisu o zarejestrowaniu działalności bądź jego wykreślenia. W konsekwencji obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie prowadzi (nie wykonuje). Ocena, czy wykonywana jest działalność gospodarcza, należy przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero następnie do ich kwalifikacji prawnej. Przy czym samo rozpoczęcie działalności gospodarczej przez kobietę w ciąży, niezależnie od tego, czy jest to ciąża początkowa czy zaawansowana, jak słusznie zwróciła uwagę apelująca, nie świadczy o braku woli do prowadzenia tej działalności. Taka wola każdorazowo podlega badaniu w oparciu o całokształt okoliczności sprawy, a w przypadku wątpliwości, co do rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej decyduje więc sfera faktów, gdyż również wola czy zamiar strony należą do ustaleń stanu faktycznego w sprawie.

W sprawie jest niesporne, że odwołująca się z dniem 21 lipca 2014r., będąc w szóstym miesiącu ciąży, zgłosiła rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży detalicznej prowadzonej przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet. W świetle zarzutów apelacji spór zogniskował się na ocenie, czy ustalone przez Sąd (...) instancji czynności zostały podjęte w ramach zgłoszonej pozarolniczej działalności gospodarczej oraz czy

przedstawione przez stronę dowody potwierdzają rzeczywiste prowadzenie działalności charakteryzującej się cechami z art.2 cyt. ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Odnosząc się do naruszenia prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c., Sąd Apelacyjny uznał, że nie doszło do przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów. Wbrew twierdzeniom apelującej, nie sposób uznać, że dokonane przez Sąd Okręgowy istotne ustalenia faktyczne odnośnie charakteru czynności podjętych w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej pozostają w sprzeczności ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym z dowodami z dokumentów. Dla skuteczności zarzutu obraży przepisu art. 233 § 1 k.p.c. konieczne jest wykazanie rażącego naruszenia dyrektyw oceny dowodów wskazanych w przywołanym przepisie, czyli wykazania, że ocena sądu jest rażąco sprzeczna z zasadami logicznego rozumowania czy doświadczenia życiowego i dlatego (patrz bliżej także - SN wyrok z 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98 - legalis). Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena Sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Wyłącznie w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej, albo wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy, trzeba podkreślić, że Sąd Okręgowy dokonał właściwej i wszechstronnej oceny zgromadzonych dowodów, a poczynione na ich podstawie ustalenia nie przekraczają tak wytyczonych granic swobodnej oceny dowodów. Odnosząc się do poszczególnych zarzutów apelującej należy zauważyć, że wbrew jej twierdzeniom, zgromadzone dowody nie potwierdzają istotnej aktywności zawodowej przed 21 lipca 2014r. Odwołująca się (ur.(...)) pracowała wcześniej przez 1 miesiąc na podstawie umowy zlecenia i od 1 listopada 2012r. do 30 czerwca 2013r. na podstawie umowy o pracę, z tym że od 27 maja 2013r. do 25 maja 2014r. korzystała z urlopu macierzyńskiego z tytułu urodzenia pierwszego dziecka. A zatem przed zarejestrowaniem spornej działalności gospodarczej przez znaczny okres czasu nie wykonywała żadnej działalności zarobkowej i słusznie Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że podjęła ją dopiero, będąc w zaawansowanej ciąży, co samo w sobie nie uzasadnia zanegowania istnienia zamiaru jej prowadzenia, ale ma znaczenie dla wszechstronnego rozważenia wszystkich istotnych okoliczności w sprawie. Działalność gospodarcza miała polegać na internetowej sprzedaży rajstop. Z przedstawionych faktur wynika, że odwołująca się dokonała jednorazowego zakupu w firmie (...) w dniu 5 sierpnia 2014r. rajstop za kwotę łączną 287,82 zł. Kolejne zakupy w tej samej firmie odnoszą się już do pojedynczych sztuk towaru – 1 sztuki rajstop w grudniu, 4 sztuk w październiku i 14 sztuk w listopadzie, co wskazuje na zakupy okazjonalne w symbolicznych ilościach. Rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej, która miałaby cechy stałości nastawionej na osiągnięcie zysku choćby w przyszłości, nie potwierdzają też inne dowody w postaci faktur na zakup pojedynczych kopert i znaczków w minimalnych ilościach (1-2 do 4-6 sztuk). Jednocześnie dowody wewnętrzne sprzedaży zakupionego towaru, wystawione przez samą odwołującą i w żaden inny sposób nie potwierdzone przez nabywców (na k.39-48 akt sprawy) wskazują, że w okresie zarejestrowania działalności gospodarczej od 21 lipca 2014r. do 21 stycznia 2015r. odwołująca się miała dokonać sprzedaży pojedynczych sztuk rajstop – 8 transakcji we wrześniu, 6 – w październiku, 3 – w listopadzie i 3 w grudniu. Oceny przedstawionych dowodów z dokumentów nie zmienia przy tym w sposób istotny wartość dowodowa zeznań K. B.. Sąd Okręgowy prawidłowo zwrócił uwagę, że jedyny świadek, który potwierdził dokonanie transakcji wynikających z dokumentów wewnętrznych wytworzonych przez stronę, których wartość dowodowa jest przez to istotnie ograniczona, jest znajomą odwołującej się z okresu studiów, u której przez pewien czas mieszkała. R., z przedstawionych przez stronę dowodów wynika, że w ramach prowadzonej przez 6 miesięcy działalności gospodarczej odwołująca się dokonała jednorazowego zakupu towaru w większej ilości na łączną kwotę 287,82 zł. i pojedynczych sprzedaży, w tym na rzecz znajomych. Akcentowany przez apelującą wydruk PayU z k.17 akt tylko powyższe ustalenia potwierdza. Nie można też uznać za istotny dowód w sprawie potwierdzenia wystawienia przedmiotów na (...) (k.14-16). Jest to dokument o minimalnej wartości dowodowej, bez cech identyfikacyjnych, które wskazywałyby, kogo i czego dotyczy. Poza tym wystawienie w ofercie internetowej towaru nie wiąże się z faktycznym prowadzeniem działalności, nie ma żadnego przełożenia na

rzeczywiście zawarte transakcje, a koszt takiej operacji, jak sama strona wskazała, mieścił się w granicach od 4,50 zł do 34,39 zł. w skali miesiąca.

Dokonanie pojedynczych, okazjonalnych transakcji przez Internet i bezpośrednio wśród znajomych o minimalnej wartości bez istotnego zaangażowania sił i środków, bez organizacji i planowania, nie ma cech działalności gospodarczej, ponieważ podjętym przez odwołującą się działaniom nie można przypisać ani stałości (związanej z nią powtarzalności podejmowanych działań), ani zawodowego i zarobkowego charakteru, ani też rzeczywistego a nie tylko pozorowanego zamiaru uczestnictwa w obrocie gospodarczym, czego zaprzeczeniem są podejmowane działania jednorazowe, amatorskie, okazjonalne, bez jakichkolwiek elementów organizacji czy planowania. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z 16 stycznia 2014r., w sprawie o sygn. akt (...) UK 235/13, „ciągłość w działalności gospodarczej ma dwa aspekty. Pierwszy to powtarzalność czynności, tak aby odróżnić prowadzoną działalność gospodarczą od jednostkowej umowy o dzieło lub zlecenia albo umowy o świadczenie usługi, które same w sobie nie stanowią lub nie składają się jeszcze na działalność gospodarczą. Drugi aspekt, wynikający zresztą z pierwszego, to zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej. Oba aspekty zależą od zachowania osoby podejmującej działalność gospodarczą.” Żadnego z tych elementów, wskazujących na ciągły charakter prowadzonej działalności gospodarczej, opisane wyżej czynności, wykonywane przez odwołującą się, nie spełniają.

Okoliczności uboczne, zaakcentowane przez Sąd Okręgowy, że odwołująca się zarejestrowała działalność gospodarczą po dłuższym okresie zawodowej bezczynności i w zaawansowanej ciąży oraz zlikwidowała ją w krótkim czasie po urodzeniu dziecka tylko dodatkowo potwierdzają brak zamiaru rzeczywistego podjęcia i prowadzenia stałej działalności gospodarczej o charakterze zarobkowym.

Reasumując, wszechstronna ocena całości materiału dowodowego z uwzględnieniem aktualnego stanu faktycznego, wynikającego z całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego, nie pozwala ustalić, że podjęte przez odwołującą się czynności miały cechy działalności gospodarczej, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły z zamiarem osiągnięcia zysku, podporządkowanej zasadzie racjonalnego gospodarowania i wskazującej na uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

W tej sytuacji trzeba przyjąć, że w spornym okresie odwołująca się nie prowadziła faktycznie pozarolniczej działalności gospodarczej i dlatego nie ma podstaw faktycznych ani prawnych do objęcia jej z tego tytułu z dniem 21 lipca 2014r. obowiązkowo ubezpieczeniami: emerytalnym, rentowymi, wypadkowym, stosownie do art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym w oparciu o art.11 ust 2 cyt. ustawy. W rezultacie niewadliwych ustaleń faktycznych w tym zakresie Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował prawo materialne.

Wobec powyższego należało uznać, że zaskarżony wyrok Sądu (...) instancji, a także poprzedzająca go decyzja organu rentowego odpowiadają prawu, a apelacja odwołującej się, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, podlegała oddaleniu na podstawie art.385 k.p.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., zasądzając od apelującej na rzecz ZUS koszty zastępstwa radcowskiego za drugą instancję, zgodnie z żądaniem pełnomocnika oraz treścią §2 pkt 3 oraz §10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).